

INFORMACJE OGÓLNE O BADANIU

PODSTAWOWE INFORMACJE O BADANIU

Nazwa badania	Analiza ofert pracy w województwie mazowieckim
Wykonawca	Konsorcjum firm DANAE Sp. z o.o. i Realizacja Sp. z o.o.
Zamawiający	Wojewódzki Urząd Pracy w Warszawie
Termin realizacji	01.09.2016 – 31.10.2016

CEL BADANIA

Cel główny	Charakterystyka popytu na pracę na poziomie poszczególnych powiatów i całego województwa mazowieckiego oraz wyznaczenie prawidłowości.
Cele szczegółowe	<ul style="list-style-type: none">Charakterystyka popytu na pracę na poziomie powiatów i województwa z wyodrębnieniem różnych źródeł danych, zestawienie informacji pochodzących z tych źródeł, wskazanie na różnice i podobieństwa między nimi, interpretacja różnic.Określenie prawidłowości w popycie na pracę na poziomie powiatów i województwa, z uwzględnieniem co najmniej wyników wcześniejszych badań prowadzonych u Zamawiającego.

METODOLOGIA

Metody badawcze	Analiza danych zastanych Case study
Zakres terytorialny	42 powiaty województwa mazowieckiego

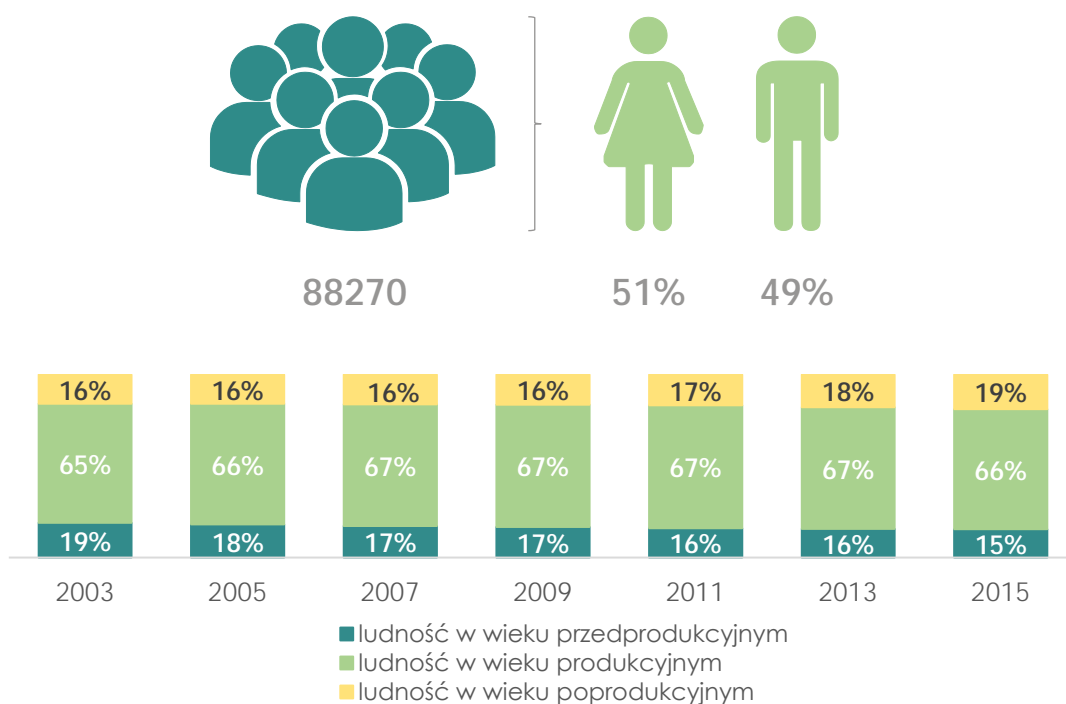

CHARAKTERYSTYKA POWIATU PŁOŃSKIEGO

Powiat płoński rozciąga się na powierzchni ok. 1380 km², a w jego skład wchodzi łącznie dwanaście gmin (dwie miejskie, dziesięć wiejskich, odpowiednio: Płońsk (gmina miejska), Raciąż (gmina miejska), Baboszewo (gmina wiejska), Czerwińsk nad Wisłą (gmina wiejska), Dzierżążnia (gmina wiejska), Joniec (gmina wiejska), Naruszewo (gmina wiejska), Nowe Miasto (gmina wiejska), Płońsk (gmina wiejska), Raciąż (gmina wiejska), Sochocin (gmina wiejska), Załuski (gmina wiejska)).¹

Powiat jest zamieszkiwany przez 88270 mieszkańców. Jest to obszar o małej gęstości zaludnienia (63 osób/km²). Populacja mieszkańców powiatu od roku 2003 do roku 2015 nieznacznie się zwiększyła, co wskazuje na umiarkowaną atrakcyjność osiedleńczą powiatu. Jednocześnie powiat cechuje ujemny przyrost naturalny kształtujący się na poziomie -193.²

Rysunek 1. Ludność powiatu płońskiego (2015 r.)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS

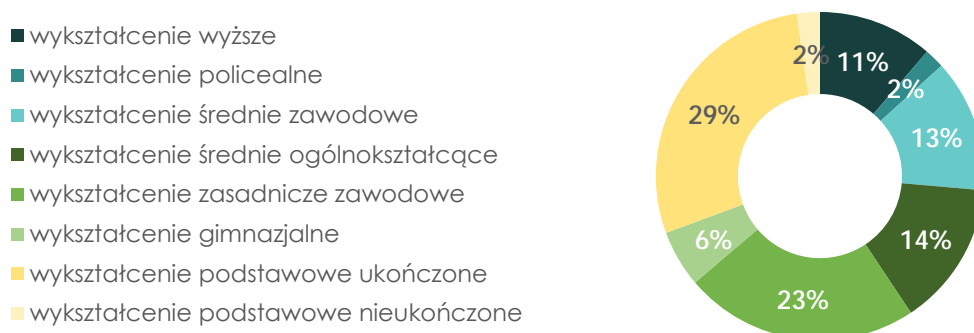
Ważnymi czynnikami, które warto brać pod uwagę podczas konstruowania analiz rynku pracy są średni wiek mieszkańców powiatu i ruchy ludności. Wartość tego pierwszego wskaźnika wynosi 40,2 lat. Dane wskazują ponadto, że ponad 66% mieszkańców powiatu jest w wieku produkcyjnym, 15% w wieku przedprodukcyjnym, a 19% w wieku poprodukcyjnym. Większość populacji powiatu stanowią zatem osoby aktywne na rynku pracy. W zakresie migracji ludności, w roku 2015 zarejestrowano 749 zameldowań w ramach ruchu wewnętrznego oraz 886 wymeldowań. W wyniku tych ruchów, saldo

¹ Bank Danych Lokalnych GUS, 2015 r.

² Tamże.

migracji wewnętrznych wynosi dla powiatu -137.³ Saldo migracji zagranicznych w 2014 roku w powiecie wyniosło natomiast -3.⁴

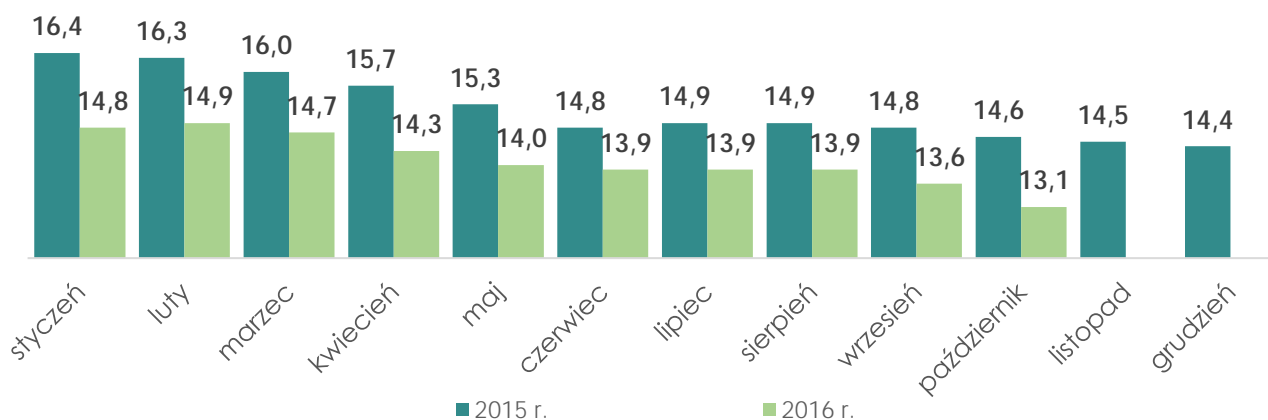
Rysunek 2. Wykształcenie mieszkańców powiatu płońskiego (2011 r.)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie NSP 2011

Zgodnie z danymi Narodowego Spisu Powszechnego z 2011 r. ponad 24 tys. mieszkańców powiatu jest w trakcie nauki i w wieku od 3 do 24 lat. Największy odsetek mieszkańców powiatu posiada wykształcenie podstawowe (29%), podczas gdy wykształceniem zasadniczym zawodowym legitymuje się 23% społeczności powiatu. W trzeciej kolejności najczęściej posiadanym wykształceniem jest wykształcenie średnie ogólnokształcące (14%).⁵

Rysunek 3. Stopa bezrobocia rejestrowanego w powiecie płońskim

Źródło: Opracowanie własne na podstawie GUS „Bezrobotni oraz stopa bezrobocia według województw, podregionów i powiatów”

Jak wynika z analizy rynku pracy na 1000 mieszkańców pracują 144 osoby. Jest to wskaźnik znacznie mniejszy od danych dla województwa mazowieckiego oraz danych krajowych. Wśród osób pracujących 51% stanowią kobiety, zaś 49% mężczyźni. Powiat płoński charakteryzuje się nieco wyższą stopą bezrobocia (13,1%) w porównaniu do danych dla województwa. Przeciętne wynagrodzenie brutto wynosi 3555,74zł.⁶

³ Bank Danych Lokalnych GUS, 2015 r.

⁴ Bank Danych Lokalnych GUS, 2014 r. Brak danych dla 2015 r.

⁵ Narodowy Spis Powszechny, 2011 r.

⁶ Bank Danych Lokalnych GUS, 2015 r.

POTENCJAŁ ZATRUDNIENIA W POWIECIE PŁOŃSKIM

Kluczową informacją na temat lokalnego rynku pracy i jego uwarunkowań są branże, które kształtują potencjał zatrudnienia w powiecie. W przypadku powiatu płońskiego w świetle wyników analizy publikowanych i zgłaszanych ofert pracy mówić można przede wszystkim o silnej pozycji sektora przetwórstwa przemysłowego, handlu hurtowego i detalicznego, naprawy pojazdów samochodowych (włączając motocykle), sektora działalności finansowej i ubezpieczeniowej oraz branży związanej z działalnością usługową.

Przy czym potencjał zatrudnienia w poszczególnych branżach różnicuje się ze względu na źródło, w którym pracodawcy zdecydowali się umieścić ogłoszenia o pracę. Źródłem najliczniejszych ofert pracy w przetwórstwie przemysłowym oraz branży związanej z działalnością finansową i ubezpieczeniową są publikatory. Natomiast, ogłoszenia akcentujące zapotrzebowanie na zawody w handlu oraz w branży związanej z działalnością usługową najczęściej zgłaszane są do Powiatowego Urzędu Pracy.

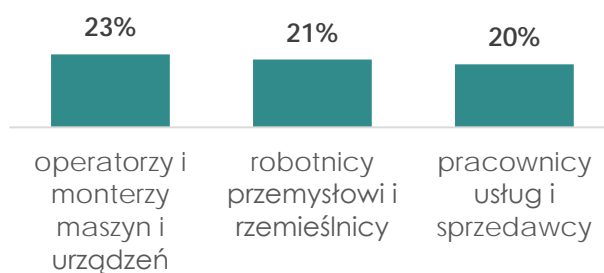
Tabela 1. Klasyfikacja branż według liczby publikowanych i zgłaszanych ofert pracy w powiecie płońskim

SEKCJA PKD	WSZYSTKIE OFERTY (N=72)	RODZAJ PUBLIKATORA	
		Powiatowy Urząd Pracy (N=40)	Publikatory (N=32)
rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	11%	20%	0%
przetwórstwo przemysłowe	26%	18%	38%
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów	1%	0%	3%
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	1%	0%	3%
budownictwo	6%	5%	6%
handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	17%	28%	3%
działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	7%	0%	16%
działalność finansowa ubezpieczeniowa	14%	3%	28%
administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	1%	3%	0%
edukacja	1%	3%	0%
pozostała działalność usługowa	14%	23%	3%

ZAPOTRZEBOWANIE NA ZAWODY W POWIECIE PŁOŃSKIM

Niezależnie od źródła ofert pracy, klasyfikację zawodów, na które jest największe zapotrzebowanie w powiecie, otwierają operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń (23%). W drugiej kolejności najczęściej pracodawcy poszukują robotników przemysłowych i rzemieślników (21%), zaś na trzeciej lokacie plasują się pracownicy usług i sprzedawcy (20%).

Rysunek 4. Klasyfikacja zawodów według liczby publikowanych i zgłaszanych ofert pracy w powiecie

N=420

Analizując zapotrzebowanie na zawody w podziale na rodzaj publikatora, odnotować należy, że za pośrednictwem Powiatowego Urzędu Pracy najczęściej komunikowane jest zapotrzebowanie na pracowników przy pracach prostych (27%). Natomiast wśród ogłoszeń publikowanych w publikatorach dominują oferty pracy dla operatorów i monterów maszyn i urządzeń (23%).

Tabela 2. Liczba publikowanych i zgłaszanych ofert pracy według źródła

KATEGORIA ZAWODU	RODZAJ PUBLIKATORA	
	Powiatowy Urząd Pracy (N=179)	Publikatory (N=241)
siły zbrojne	0%	0%
przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	0%	0%
specjaliści	7%	3%
technicy i inny średni personel	4%	5%
pracownicy biurowi	14%	5%
pracownicy usług i sprzedawcy	18%	21%
rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	1%	1%
robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	20%	22%
operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	10%	23%
pracownicy przy pracach prostych	27%	11%

WYMAGANIA PRACODAWCÓW

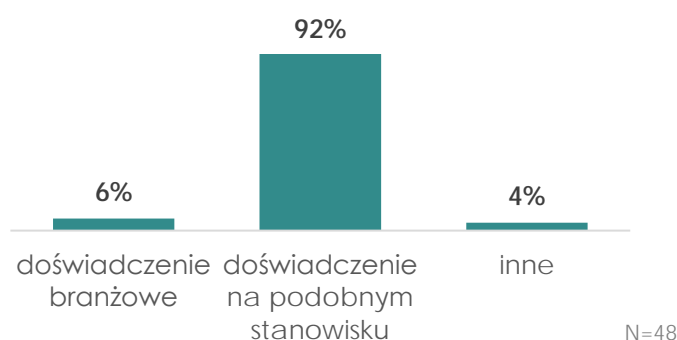
ZAPOTRZEBOWANIE NA KWALIFIKACJE

Analiza zebranych ofert pracy pod kątem ich zawartości, tj. precyzyjnych wymagań pracodawców, dostarcza niezbędnej wiedzy, potrzebnej do wnikliwej oceny potrzeb lokalnego rynku pracy.

W blisko jednej piątej zebranych ofert pracy, niezależnie od kanału, jakim są one dystrybuowane, wśród wymagań jest wymieniane doświadczenie (18%). W przypadku większości ogłoszeń wymagane jest doświadczenie na podobnym stanowisku (92%), zaś w przypadku 6% oczekiwane jest doświadczenie branżowe. Również analizując oferty pracy w podziale na ich źródło zauważyć można, że zdecydowana większość pracodawców precyzując wymagania dotyczące doświadczenia podkreśla zapotrzebowanie na pracowników doświadczonych na podobnym stanowisku.

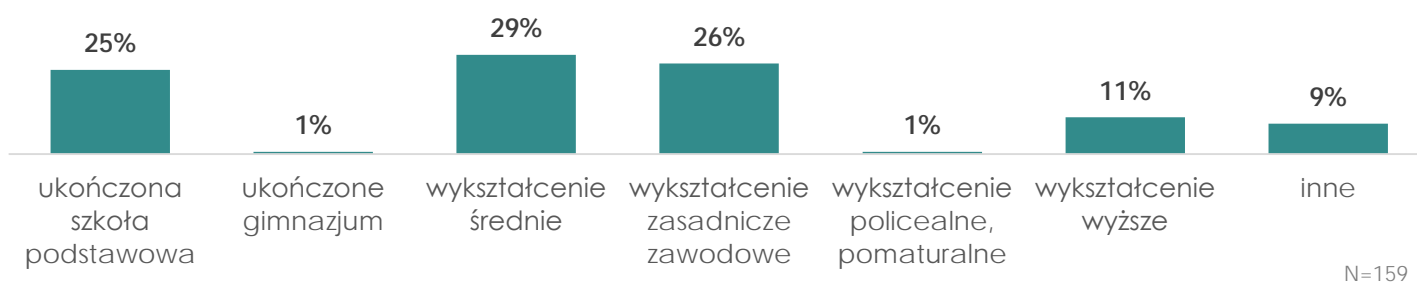
Doświadczenie nie zawsze jest jednak doprecyzowane przez liczbę lat. W przypadku ofert adresowanych do mieszkańców powiatu płońskiego jedynie w szesnastu ofertach został określony wymagany staż pracy. Spośród tych ofert połowa pracodawców określa jego wymiar na okres do 1 roku, zaś druga połowa powyżej 1 roku do 3 lat.

Rysunek 5. Wymagania pracodawców dotyczące doświadczenia

W jednej trzeciej ogłoszeń zamieszczone zostały również precyzyjne wymagania dotyczące wykształcenia (33%). Blisko jedna trzecia pracodawców oczekujących od kandydatów wykształcenia na poziomie średnim (29%). Wymagane wykształcenie zasadnicze zawodowe akcentowane jest w drugiej kolejności (26%), zaś w trzeciej pracodawcy zgłaszają zapotrzebowanie na pracowników, którzy ukończyli minimum szkołę podstawową (25%). Wśród ofert upowszechnianych za pośrednictwem Powiatowego Urzędu Pracy najczęściej wymagane jest wykształcenie zasadnicze zawodowe lub średnie. W przypadku publikatorów zaledwie w siedmiu ofertach sprecyzowano wymagania dotyczące wykształcenia. Najczęściej były one skierowane do osób z wykształceniem średnim.

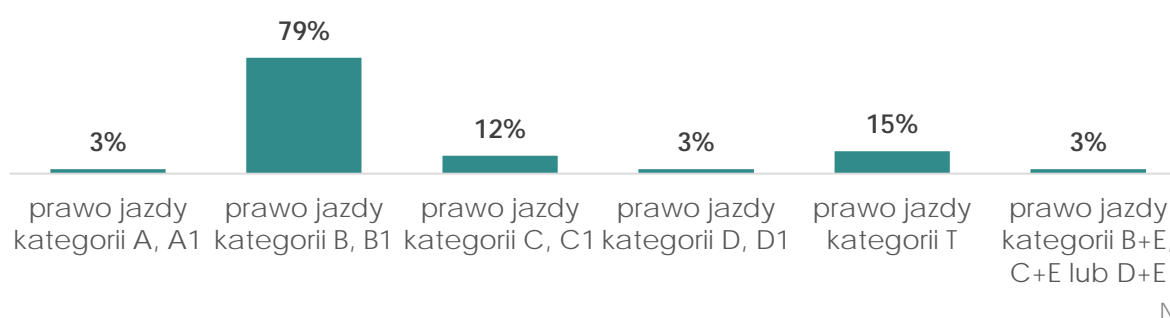
Rysunek 6. Wymagania pracodawców dotyczące wykształcenia

W niespełna 4% ofert sprecyzowane zostały wymagania dotyczące znajomości języków obcych. Wśród tych ofert spotkać się można głównie z preferencjami w kierunku języka angielskiego, niemieckiego i rosyjskiego.

Pracodawcy zgłaszali również zapotrzebowanie na pracowników posiadających prawo jazdy. Dotyczy to 7% ofert. Najczęściej wymaganą kategorią była kategoria B, B1. Została ona wymieniona w 79% ofert zawierających wymagania dotyczące prawa jazdy. Również wśród ofert publikowanych zarówno za pośrednictwem Powiatowego Urzędu Pracy jak i publikatorów najczęściej wymaganą kategorią prawa jazdy jest kategoria B, B1.

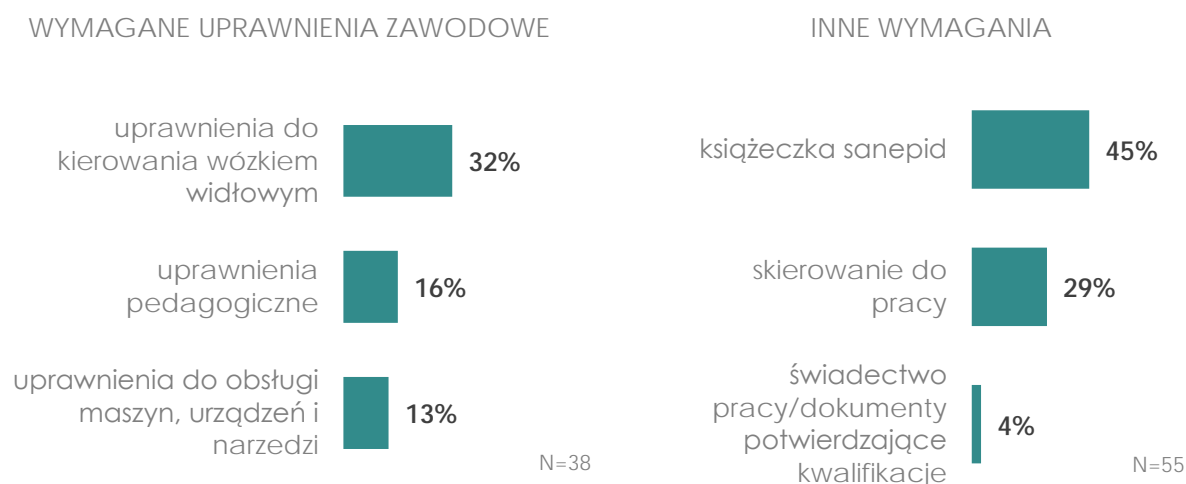
Rysunek 7. Wymagania pracodawców dotyczące prawa jazdy

W 8% ofert zgłoszone zostało zapotrzebowanie na pracowników o konkretnych uprawnieniach zawodowych. Najczęściej akcentowany był popyt na kadrę z uprawnieniami do kierowania wózkiem widłowym (32%) oraz z uprawnieniami pedagogicznymi (16%). Nieco ponad jedna dziesiąta pracodawców poszukiwała osób z uprawnieniami do obsługi maszyn, urządzeń i narzędzi (13%). Uprawnienia te wymagane są wyłącznie przez pracodawców zgłaszających ogłoszenia do Powiatowego Urzędu Pracy.

Nieco ponad jedna dziesiąta pracodawców poszukiwała pracowników o innych wymaganiach. Wśród nich najczęściej pojawiały się książeczka sanepid (45%) oraz skierowanie do pracy (29%). Są one wymagane wyłącznie przez pracodawców zgłaszających ogłoszenia do Powiatowego Urzędu Pracy. Na trzeciej pozycji pojawiły się świadectwo pracy i inne dokumenty potwierdzające kwalifikacje (4%), które częściej pojawiały się w ofertach publikowanych w publikatorach.

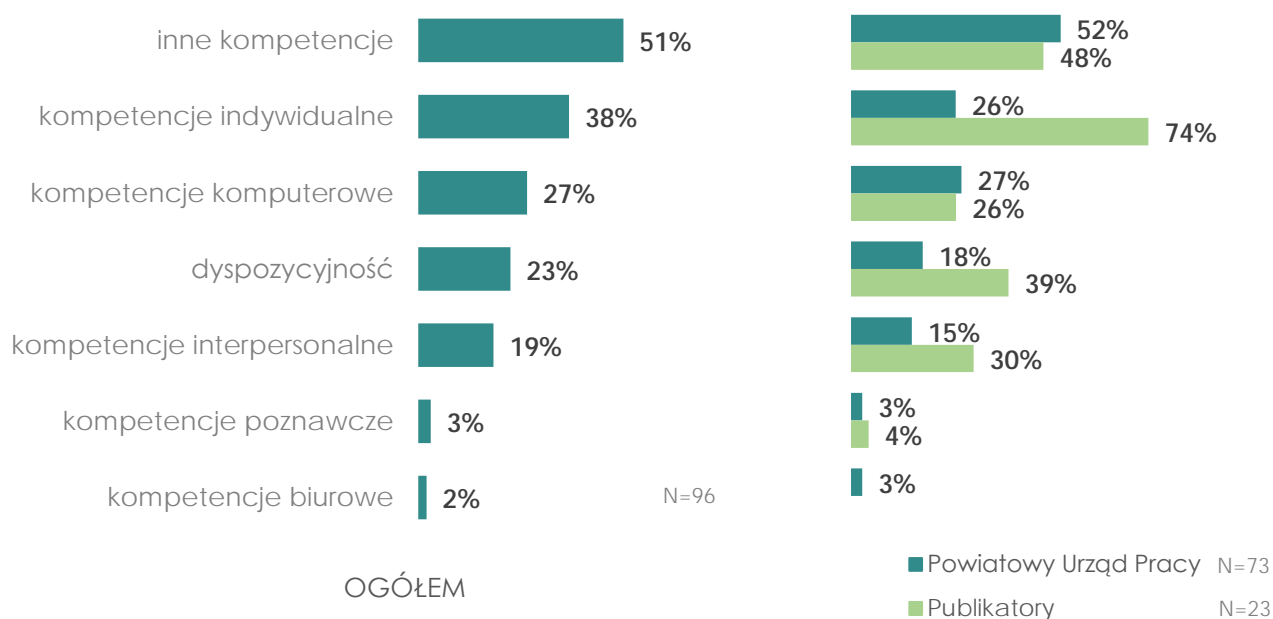
Rysunek 8. Wymagane uprawnienia zawodowe i inne wymagania

ZAPOTRZEBOWANIE NA KOMPETENCJE

O sukcesie na rynku pracy decydują nie tylko kwalifikacje. Istotną rolę odgrywają także kompetencje. W tym zakresie kompetencje sklasyfikowane jako inne lokują się w ścisłej czołówce oczekiwań pracodawców powiatu (51%). Kompetencje indywidualne obecne są w 38% ofertach pracy. Tymczasem kompetencje komputerowe plasują się na trzecim miejscu (27%).

Rysunek 9. Wymagania pracodawców dotyczące kompetencji

Spośród wymaganych kompetencji skategoryzowanych jako inne najczęściej wymagana jest znajomość branży i zainteresowanie branżą oraz posiadanie odpowiedniej wiedzy (14%), natomiast w drugiej kolejności najczęściej wymagane są zdolności manualne i artystyczne (12%). Jednocześnie w 8% ofert zgłaszane jest zapotrzebowanie na pracowników, którzy cechują się odpowiednimi warunkami fizycznymi.

Rysunek 10. Wymagane inne kompetencje

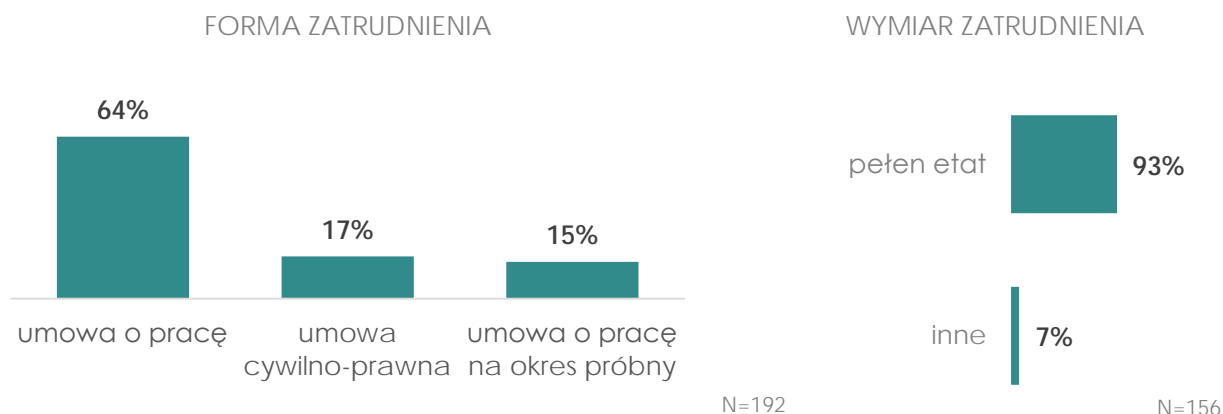
OFEROWANE WARUNKI ZATRUDNIENIA

Z punktu widzenia osób szukających pracy, ważnym aspektem mogą być oferowane przez pracodawców warunki zatrudnienia.

Blisko 37% pracodawców zamieściło w swoich ofertach pracy oferowane wynagrodzenie. Większość z nich oferuje minimalną stawkę pomiędzy 1001 a 2499 zł. Dodatkowo warto podkreślić, że zdecydowana większość ofert, w których zamieszczono zostało oferowane wynagrodzenie, pochodziła z Powiatowego Urzędu Pracy.

W blisko dwóch piątych zebranych ofert określone zostały podstawa zatrudnienia oraz wymiar zatrudnienia (odpowiednio 39% i 35%). Najczęściej oferowaną formą zatrudnienia jest umowa o pracę (na czas określony lub nieokreślony, 64%). Drugą najczęściej oferowaną podstawą zatrudnienia jest umowa cywilno-prawna (17%). Klasyfikację trzech najczęściej oferowanych form zatrudnienia zamyka umowa o pracę na okres próbny, która jest oferowana przez 15% pracodawców, którzy określili oferowaną podstawę zatrudnienia. Analizując oferty w podziale na ich źródło zauważyć można, że zarówno w przypadku ofert zgłaszanych do Powiatowego Urzędu Pracy jak i publikowanych w publikatorach najczęściej oferowana była praca w oparciu o umowę o pracę. Przyglądając się ofertom pracy, w których określony został oferowany wymiar zatrudnienia stwierdzić należy, że zdecydowana większość pracodawców oferuje pracę na pełny etat (93%). Pełen etat był najczęściej oferowany przez pracodawców zgłaszających oferty do Powiatowego Urzędu pracy, jednakże w publikatorach częściej oferowane były inne wymiary zatrudnienia, takie jak m.in. niestandardowy system zmian, czy praca weekendowa.

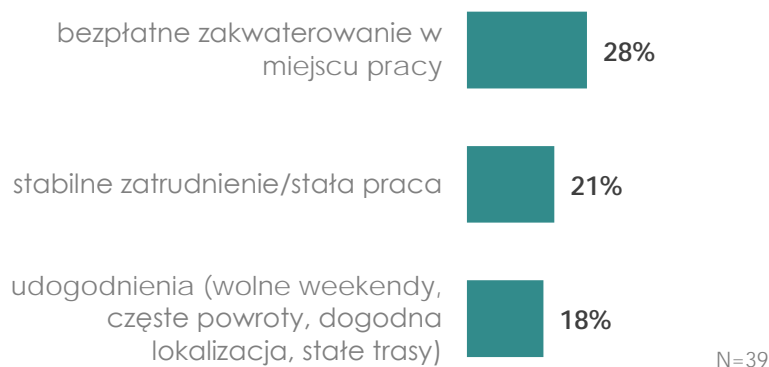
Rysunek 11. Oferowane warunki zatrudnienia

Dla osób poszukujących pracy istotne znaczenie mogą mieć pozapłatcowe warunki zatrudnienia. Spośród wszystkich ofert adresowanych do mieszkańców powiatu płońskiego w 8% pracodawcy sprecyzowali jakie pozafinansowe benefity oferują. Warunki pozapłatcowe częściej wymieniane były w ogłoszeniach zamieszczanych w publikatorach.

Najczęściej deklarowaną korzyścią pozapłatcową jest bezpłatne zakwaterowanie w miejscu pracy (28%). Na drugim miejscu uplasowała się deklaracja stabilnego zatrudnienia (27%), natomiast na trzecim udogodnienia, czyli m.in. wolne weekendy, dogodna lokalizacja miejsca pracy (18%).

Rysunek 12. Oferowane pozapłatcowe warunki zatrudnienia

PERSPEKTYWA PONADLOKALNA. POPYT NA PRACĘ W PODREGIONIE CIECHANOWSKIM NA TLE INNYCH PODREGIONÓW

Podregion ciechanowski posiada jedną z niższych na tle pozostałych podregionów województwa bazę regularnie aktualizowanych ofert pracy. Warto odnotować, że branżą z największym potencjałem zatrudnienia jest przetwórstwo przemysłowe, zaś najbardziej poszukiwani są operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń.

Tabela 3. Podregion ciechanowski na tle pozostałych podregionów

PODREGION	Liczba ofert pracy	Branża z największym potencjałem zatrudnienia	Najbardziej poszukiwany zawód
m. Warszawa	19637	handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych (włączając motocykle)	pracownicy usług i sprzedawcy
Radomski	6706	handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych (włączając motocykle)	robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy
Warszawski wschodni	10478	przetwórstwo przemysłowe	pracownicy usług i sprzedawcy
Warszawski zachodni	16180	handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych (włączając motocykle)	pracownicy usług i sprzedawcy
Ciechanowski	1979	przetwórstwo przemysłowe	operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń
Płocki	1005	handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych (włączając motocykle)	robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy
Ostrołęcki	1644	przetwórstwo przemysłowe	robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy
Siedlecki	1665	przetwórstwo przemysłowe	pracownicy usług i sprzedawcy